

Interjúk

Az éghajlatváltozás és a környezetvédelem kérdésének megjelenése az önkormányzati vezetőknel

Az éghajlatváltozás, vagy ahogy a közvéleményben jobban ismert: a globális felmelegedés, mint világprobléma hazai megítélésének vizsgálatakor fontos fókuszcsoport a politikusoké, ezen belül a polgármestereké. A parlamenti választások előtt kevesebb, mint egy évvel tanácsosabbnak láttam olyan volt politikusokat, polgármestereket megkeresni, akik ma már aktívan nem politizálnak, de szakértőként rálátásuk van az önkormányzatok, illetve a zöld gazdaság világára.

A munkámat jelentősen megkönnyítette, hogy interjúalanyaimat több mint negyedszázada személyesen is jól ismerem, ez a tény viszont lehetetlenné tette azt, hogy az előre elképzelt formalizált kérdéseket tegyem fel, ugyanakkor az is elkerülhetetlen volt, hogy más témákra is kitérjünk. A két interjúalanyban közös volt, hogy szélesebb körű információkkal rendelkeztek az éghajlatváltozásról interjút készítő társadalomkutatónál, vagyis nálam, ami azt mutatja, hogy jó választásnak bizonyultak.

Az első interjúalanyom jogász, 2000 óta a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének a főtítkára, így hosszú ideje áttekintése van az önkormányzatok életére. Tapasztalatait nemcsak mint a legnagyobb taglétszámú önkor-

mányzati szövetség szakmai vezetője gyarapította, hanem mint 1990 óta az önkormányzatok életében vezető szerepet betöltő tisztviselő és politikus. (1990-ben előbb megbízott vb-titkárként irányította a megyei tanács apparátusát, majd megválasztották megyei közgyűlési elnöknek. 1994-ben újraválasztották, 1998-2000 között országgyűlési képviselő is volt.)

Amikor felkértem az interjúra és elmondtam, hogy a fő téma az éghajlatváltozás, kissé csodálkozott, hiszen ő nem környezetvédelmi szakember, de megnyugtattam, hogy nem is szakmai kérdésekről, hanem az önkormányzatok szerepvállalásáról lesz szó. A beszélgetés során viszont kiderült, hogy - éppen az önkormányzati programok kapcsán - igen komoly és részletes szakmai információkkal is rendelkezik.

Az első két fogalom, amivel megismertette, igen komoly újdonsággal bírt számomra. Az egyik a „Napkorona Bajnokság”, a másik az „Aranyhangya Díj”. Az előbbinek önálló honlapja is van, és nem csupán a napenergia-felhasználással, hanem a biomassza alapú energiafelhasználással is foglalkozik. Az Aranyhangya Díjra pedig a legkorszerűbb hulladékgyűjtési rendszereket alkalmazó önkormányzatok pályázhatnak. A több mint egy órás beszélgetésből kiderült, hogy a magyar önkormányzatok - az ő véleménye szerint - sokkal elkötelezettebbek a zöld energia alkalmazásában, mint a mindenkori magyar kormány. A települési önkormányzatok igyekeznek minden pályázati lehetőséget kihasználni, elsősorban költségcsökkentési céllal, a bioenergia alkalmazására. Emellett elterjedt a geotermikus energia alapon történő fűtésrendszer is, több olyan önkormányzatot is említett, amelyek az összes intézményét ilyen energiaellátásra kapcsolta.

Véleménye szerint a leggazdaságosabb a napenergia és a földhő hasznosításának kombinálása, illetve a szélenergia felhasználása. Hibának tartja, hogy Magyarországon sokkal kevésbé elterjedtek a szélerőművek, mint az indokolt lenne.

Ezzel kapcsolatban egy példát is említett: a tési szélerőmű park esetét. A tési szélerőművek létesítésének tervét egy magánszemély a madarak védelme érdekében támadta meg, míg a Fejér megyei önkormányzati vezetők Székesfehérvár levegőjét féltették, a nagyvárostól viszonylag távol lévő létesítménytől. Természetesen a szél-erőmű nem kavarr újabb szeleket, és így a koronázó város levegőjét sem veszélyezteti egy ilyen szélkerék park, mint ahogy a madarak is képesek alkalmazkodni az ilyen új létesítményekhez. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 2003-ban mégsem támogatta a projektet, sőt mindent megtett annak érdekében, hogy akadályozza azt. Interjúalanyunk, aki a TÖOSZ főtítkáráként egy konferencián találkozott az akkori környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel, Kőrödi Máriával, megkérdezte tőle, hogy mi ennek az oka? Az első válasz az volt, hogy a szélerőmű tájidegen és rombolja a látképét. Ezzel szemben azzal érvelt a TÖOSZ főtitékája, hogy ilyen alapon a híres tési szélmalomok is tájidegenek, pedig ma már műemléki védeltséget élveznek. A miniszter asszony továbbra is kötötte az ebet a karóhoz azzal, hogy a szél-erőművek környezetszennyezők. Miért környezetszennyezők? Tette fel a kérdést interjúalanyunk, mikor ő úgy tudja, hogy a szél-erőművek nem bocsátanak ki szén-dioxidot. A miniszter asszony erre úgy válaszolt, hogy a felállított létesítmények alapzatába öntött beton a környezetszennyező. (Itt elakadt a beszélgetés, mert ilyen alapon minden építési beruházás környezetszennyező. Ennél egyébként szofisztikáltabb magyarázata is van a szél-erőmű beruházások leállításának, amint azt a következő interjúalanyunktól megtudtam.)

Beszélgetőpartnerünk véleménye szerint a fő probléma abból adódik, hogy a mindenkori magyar kormányzat az olaj- és az atomenergia lobbi érdekeit képviseli. (Nem véletlen, hogy a paksi atomerőmű bővítéséről szóló országgyűlési határozatot az MSZP és a Fidesz frakciója is egyhangúan megszavazta.) Érdekes módon egyetlen témakörben erőteljesebb a kormányzati támogatás,

ez pedig az energiafű (vagy energiafa) alkalmazása. Ezen a területen feltehetően az agrárágazatban működő egyes érdekcsoportok is fellépnek.

Felvettem azt a kérdést, hogy mi a helyzet most, amikor az önkormányzati intézményrendszer állami irányítás alá került, fennmarad-e a települések vezetőinek érdekeltsége az energia-racionalizálásra? Interjúalanyunk úgy látja, hogy az önkormányzati vezetők attól függetlenül, hogy esetleg csak az épület tulajdonjoga maradt a kezükben és sem a fenntartást, sem a működtetést nem a települési önkormányzatok végzik, továbbra is elkötelezettek a zöld energia alkalmazásában. Megkérdeztem arról is, hogy mi a véleménye az intézmények államosításáról, mennyire csorbult ezzel az önkormányzatiság? Meglepetésemre a TÖOSZ főtitékája elvileg sem tartotta azt elvetendőnek, hogy a közoktatás és az egészségügy állami felelősség körbe került, amit viszont problémának észlelt, az a gyakorlati kivitelezés. (Pl. a működési zavarokkal küzdő országos matuszervezetek létrehozását.)

Véleménye szerint azzal, hogy az önkormányzatok feladatköre elsősorban a településüzemeltetésre és a településfejlesztésre koncentrálódik, elvileg még nagyobb lehetősége van a környezetvédelem kérdéseinek előtérbe kerülésének. Ugyanakkor az önkormányzatok szerepét erősíteni kellene az intézmények működéséről szóló beszámolók megvitatásában, nagyobb jogosítványt kellene adni az intézményvezetők kiválasztásakor. (Interjúalanyunknak már korábban is – még megyei közgyűlési elnökként – az volt a véleménye, hogy például a kórházi ellátást nem célszerű települési hatáskörben hagyni, sőt még a megyei lépték is kicsi, és inkább a többmegyes régiók együttműködését tartotta volna jónak.)

Megkérdeztem arról is, hogy ő mióta környezetvédő? Elmondta, hogy mivel ő falusi gyerek, a Celldömölkhöz tartozó Sághegyen nőtt fel, ezért gyerekkora óta közel áll a természethez. Otthon ők is hívei lennének a passzív háznak, tehát, hogy a lehető legkevesebb energiát használják fel, de annak idején, amikor kertés házba költözhetett, nem volt (anyagi) lehetősége ilyen beruházásokra. Ma már minden bizonnyal élne egy ilyen lehetőséggel. (Jogász létére szakszerűen elmagyarázta, hogy mi az a passzív ház, sőt azt is, hogy mi az az aktív ház.)

Az fel sem vetődött, hogy otthon légkondicionáló berendezést szereljenek fel. Megkérdeztem, hogy a munkahelyén – vagyis a szűkebb TÖOSZ titkárságon – mennyire foglalkoznak a környezetvédelemmel? Elmondta, hogy korábban egy munkatársnak az volt a fő feladata, hogy a különféle környezetvédelmi projekteket koordinálja. Ma már sajnos nem dolgozik a titkárságon, hiszen a korábbi 11 fővel szemben mindössze 6-an vannak főállásban. Kicsit szégyenkezve vallotta be, hogy a TÖOSZ székházán belül működik légkondicionáló. (Budapest belvárosában a ká-

nikulai napokban különben nem lehetne érdemi munkát végezni.)

Érdekes volt számomra, hogy interjúalanyunk a környezetvédelem problémáira, és a természet szerepének fontosságára az 1970-es években Friedrich Engels írásai kapcsán figyelt fel. (A mű címére nem emlékezett, feltehetően A természet dialektikája c. írásról lehetett szó.)

Interjúalanyom tanácsára körülnéztem a TÖOSZ honlapján (www.toosz.hu), így a beszélgetést dokumentum elemzéssel is alá tudom támasztani

Polgármesterek az Önkormányzat című folyóiratban

A TÖOSZ folyóirata tág teret ad a polgármesterek megnyilvánulásainak. 2009. májusától elindult egy sorozat, melyben polgármesteri életutakat mutatnak be, 2010-től pedig a Polgármesteri Akadémia kapcsán nyilvánulnak meg hosszabb-rövidebb formában a települések első számú vezetői. Feldolgoztam az interjúkat abból a szempontból, hogy mennyire foglalkoznak környezetvédelmi kérdésekkel, milyen témákban tartják fontosnak a nyilatkozók a klímaváltozás, az energiahatékonyság kérdéseit.

2010. januárjától 2012. júniusáig összesen 17 számot elemeztem, ebből 7 duplaszám, 2 pedig tripla szám volt. Az alábbi települések kapcsán találtam érdemi információt (megjegyezve, hogy néhány település több alkalommal is megjelent a lapban).

Abasár, Ajak, Albertirsa, Alsómocsolád, Alsóörs, Apagy, Berhida, Battonya, Boda, Csesztreg, Csorvás, Domoszló, Dunaföldvár, Györsövényház, Halimba, Hernád, Ikrány, Kömlőd, Lajosmizse, Lesence, Medgyesegyháza, Nagyharsány, Nagykanizsa, Nemesdád, Nyékládháza, Ostoros, Ócsöd, Pilisszentiván, Rácalmás, Répcelak, Révfülpö, Rinyakovácsi, Szakácsi, Szamosszély, Szászhalmabatta, Szentendre, Szentés, Szilvágy, Szorgalmatos, Szőlőgyörök, Tab, Velenice, Verezegyház, Vésztő, Zalaszentgrót.

A legtöbbet említett témakör a szennyvízhálózat kiépítése, illetve néhány esetben a szennyvíztisztító létesítése volt. A településvezetők közül többen azzal büszkélkedtek, hogy 100 %-os a szennyvízhálózatba bekötött lakások aránya, de volt olyan település, ahol két évtized alatt 15 %-ról 85 %-ra sikerült kiépíteni a rendszert.

A második legnagyobb témakör az intézmény-felújításokhoz kapcsolódott, az egyik interjúban kifejezetten hangsúlyozták, hogy ez „energiatakarékos szemléletű” volt. Azt, hogy ennek köze van a klímaváltozáshoz, egyedül a szászhalombattai polgármester hangsúlyozta. A településvezetők döntő többsége csupán mint eredményt sorolta fel az iskola, illetve az óvoda nyílászáró-cseréjét, illetve fűtési rendszerének korszerűsítését.

A fűtési rendszer rekonstrukciójánál külön kategóriát képeznek azon települések, ahol ezt összekötötték a biomassza felhasználásával. Több esetben az ilyen biomassza kazánokat gyümölcsfa ággal, illetve nyesedékkal táplálták.

Egy másik, kevésbé népes településcsoport a geotermikus energiát hasznosította, sok esetben a korábban gyógyfürdő céljából igénybe vett termálvízhez kapcsolódott. Volt azonban olyan településvezető, aki arról számolt be, hogy a hőforrást korábban „ledugózták”, tehát még hasznosításra vár.

Néhány település a környezettudatosságot azzal érzékelteti, hogy virágosítási programban vesz részt. A folyóirat újságírója egy alkalommal megjegyzi, hogy ez különösen azon településeken jellemző, ahol hölgy áll a falu élén. (A nyugdíjba vonuló férfi polgármesterek környezet-

tudatosságát viszont azzal lehet jellemezni, hogy kedvenc hobbiként többnyire a kertészkedést jelölik meg.)

Néhány település az alternatív energiaforrásokra magánberuházás keretében gondol, az egyik polgármester azt támogatja, hogy a faluban szélérőmű park épüljön, míg egy másik arra büszke, hogy városában bioetanol üzem létesült. Mindkét esetben abban bíznak, hogy jelentős helyi adóbevételek származnak - az iparizési adókból. (A másik interjúalannyal folytatott beszélgetésből kiderült, hogy a szélérőmű park létrehozása csupán vágyálom lehet.)

Volt olyan település, ahol biobrikett előállításával foglalkoztak, máshol viszont a fóliasátras zöldségtermesztés érdekében kívánták hasznosítani a geotermikus energiát. Akadt olyan település is, ahol a hőszivattyú mellett napkollektorokat is alkalmaztak.

Külön cikk foglalkozott a geotermális energiát alkalmazó települések tapasztalataival. A TÖOSZ főtitkára által is pozitív példaként említett Veregyháza 1993-tól kezdtek kiépíteni a közintézményekben a termálvízes fűtést. Ma már egyetlen intézményben sem alkalmaznak hagyományos fűtési rendszereket, sőt a helyi lakosok számára is hozzáférhetővé tették a termálvízes fűtést. 2010-től azon lakosok, akik maguk építik ki a fűtési rendszerhez való csatlakozó vezetékét, a mindenkori gázár 60 %-án kapják az energiát, amennyiben ezt az önkormányzat építi ki, akkor az ár 70 %-os. A termálvízes fűtésről híres Jász-Nagykun-Szolnok megyei Cserkeszőlön ugyanez a szisztéma nem volt kivitelezhető, a hagyományos 600 négyzetméteres porták miatt, viszont az újonnan épülő lakóparkban a veregyházi szisztémát alkalmazták azzal az eltéréssel, hogy a gáz áránál mindössze 20 %-kal adják olcsóbban a termálvízes fűtési energiát. Hajdúszoboszló városában pedig egyenesen geotermikus erőművet terveznek.

A környezetvédelemmel kapcsolatban a hulladékszállítás megszervezését is pozitívként említik néhányan, összefüggésben a helyi személtalrakó megszüntetésével. Volt olyan polgármester, aki viszont azért szorgalmazta a regionális hulladék-feldolgozó rendszer személtalrakóinak létrehozását, hogy ezáltal munkahelyek létesüljenek, s így csökkenjen a munkanélküliség a falujában.

Néhány esetben problémákat is jeleztek a polgármesterek. Így például az egyik Szentendre környéki település azért nem tud pályázni – sem a helyi szennyvíztisztítóra, sem a központi telepre való kapcsolódáshoz szükséges 12 km-es szennyvízvezetékre –, mert ugyan a Nemzeti Szennyvízelvezetési Programban még úgy szerepel a település, hogy ott helyben kell szennyvíztisztító művet létrehozni, de ezt a környezetvédelmi hatóság természetvédelmi okok miatt mégsem engedélyezi.

Néhány település a helyi önellátásra kívánna támaszkodni, de például az intézmények konyhájának zöldséggel, gyümölcssel való ellátásában ezt nem teheti meg, mivel ilyen esetekben is közbeszerzést kellene kiírni. (Emlékeim szerint az 1980-as években egy intézmény gazdasági vezetője minden további nélkül vásárolhatott östermelőtől terméket, amennyiben az a bolti árnál olcsóbb volt.) A Polgármester Akadémia egyik tematikus előadásához kapcsolódva a számosságú polgármester kifejezetten fölösleges adminisztrációnak tartotta a közbeszerzési eljárást. Egy másik polgármester csupán ennek több-kevesebb károkozta.

Volt olyan település, ahol a gyümölcsfeldolgozás (egy közös üzem létrehozása), volt amelyik a gyógyvirágkert és a gyógyteák révén gondolta elősegíteni a település fejlődését. Az egyik település vezetője annak tulajdonítja azt, hogy 80 német család vett házat a faluban, hogy vonzotta őket a helyi csárda kosztja.

Battonya polgármestere viszont nem a környezeti kérdések, hanem egy másik világprobléma, a szegénység és az éhezés miatt került a lapba, hiszen ő helyben ez ellen kíván elsősorban küzdeni.

Az idézett polgármesteri véleményeket természetesen nem tekinthetjük reprezentatívnak, mivel a folyóirat szinte kizárólag a TÖOSZ-tag települések polgármesterei számára biztosít fórumot, s bár ez a legnagyobb önkormányzati szövetség nyilvánvalóan nem fedi le a települési önkormányzatok teljes körét. (A Magyar Polgármester c. lap a Magyar Önkormányzatok Szövetségének folyóirata, ám ez a szövetség jóval kevesebb taggal rendelkezik, mint a TÖOSZ.)

Másik interjúalanyom 1990 és 2006 között Veszprém város polgármestere volt, közben 1999-től a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége elnökének is megválasztották, majd 2003-ban újjáválasztották. Ezt a pozíciót csak funkcióban lévő polgármester láthatja el, így miután 2006-ban a választásokon alulmaradt a kereszténydemokraták által kiválasztott Fidesz-KDNP jelölttel szemben, ez a posztja automatikusan megszűnt.

Az interjúnak volt előzménye, bár témánk szempontjából indifferens, hiszen ott környezeti kérdéseket nem érintett a riporter. A beszélgetésünket ezen interjú folytatásaként vettük fel.

A COMITATUS hasábjain megjelent vele Marelly-Kiss József életút interjúja, de ebben csak 2005 végéig jutottak el, és ott szakadt félbe, hogy beszélgetőpartnerünk még nem döntötte el, indul-e a 2006-os önkormányzat választásokon. Később úgy döntött, hogy indul, hiszen elmondása szerint, a 2006-os országgyűlési választásokat követően, amikor az MSZP-SZDSZ koalíció ismét kormányra került, egyértelmű esélyese volt a veszprémi választásoknak az eddigi polgármester. Ezt nem csak a közvélemény-kutatások jelezték, hanem a különféle sajtóban megjelent esélylatolgatások így pl. a Magyar Hírlap és a Heti Válasz is őt tartotta a veszprémi polgármester választás várható győztesének.

Interjúalanyunk véleménye szerint a 2002-2006 közötti időszak volt a legsikeresebb ciklus, beérték a korábbi pályázati lehetőségek, látványos fejlődést lehetett kimutatni, így volt mire a választási kampányt is alapozni. A kampány során az ellenjelölt szinte sehol nem látszott a városban, s nagyon úgy tűnt, hogy sima lesz a polgármester ismételt újraválasztása. Ebben a folyamatban zavart az öszi beszéd, aminek következtében a baloldali szavazók eléggé elbizonytalanodtak, így azokban a körzetekben, ahol korábban liberális vagy szocialista jelölt győzött, jóval kevesebben mentek el szavazni, mint a hagyományos jobboldali körzetekbe. A nagypolitika döntötte el a liberális jelölt sorsát, ami őt is váratlanul érintette.

Elmondása szerint eléggé elkeseredett és eléggé padlóra került ezt követően. A magánszférában kívánt tevékenykedni, amikor az akkori környezetvédelmi és vízügyi miniszter felhívta, hogy vállalja el a környezetgazdasági szakállamtitkári

(ma helyettes államtitkári posztnak megfelelő) feladatkört. A korábbi szakállamtitkár a Pénzügyminisztériumba távozott, így szabadult fel ez a pozíció. Hogy miért gondoltak a korábbi veszprémi polgármesterre, ez kétségkívül elsősorban annak köszönhető, hogy a minisztérium szabad demokrata vezetésű volt. Alanyunkat már a 2002-es kormányváltáskor felkérték, hogy vállalja el az Informatikai és Hírközlési Minisztérium politikai államtitkári posztját, de akkor ő inkább elindult a polgármester választásokon, és azt főként meg is nyerte az MDF-Fidesz jelölt helyi takarékszövetkezeti elnökkel szemben.

A közvélemény felé természetesen nem mint pártkatonát kommandálták a minisztérium egyik fontos szakmai vezetői posztjára. Az akkori kommunikáció szerint a Szolnoki Főiskolán szerzett külkereskedelmi végzettsége és az agrármérnöki diplomája és gyakorlata elég szakmai alapot biztosított ahhoz, hogy elvállalja a környezetgazdasági szakállamtitkárságot, mindemellett a polgármesterként megszerzett, több mint másfél évtizedes vezetői tapasztalat és a TÖOSZ elnökeként kiépített kapcsolatrendszer is fontos érv volt kinevezése mellett.

Az interjú során beszélgetőpartnerünk elmondta, hogy kinevezését követően hetekig, hónapokig készült, sokszor este 10-ig, 11-ig benmaradva a minisztériumban, hogy mindent elolvasson, ami a szakmájába vág, és munkatársait is megkérte: készítsék fel, hogy ne érje meglepetés a tárgyalásokon. Az, hogy ez a felkészítés sikeres volt, az bebizonyosodott, hiszen két kormányban, három minisztert szolgálva, végig megmaradhatott pozíciójában, akkor is, amikor az SZDSZ kilépett a kormányból, és akkor is, amikor szakértői kormány alakult.

Az éghajlatváltozás kérdéseivel is ekkor került szorosabb szakmai kapcsolatba, olyannyira, hogy a minisztériumban az ő irányításával dolgozták ki a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát (NÉS), amit a Parlament minden pártja egyhangúlag elfogadott. Szomorúan állapította meg ugyanakkor, hogy az ebben megfogalmazott célkitűzésekben igen nagy az elmaradás, sőt sok esetben mulasztásos törvénysértést is elkövet a mai kormány, amikor nem viszi be évente a Parlament elé a NÉS-ben előírt beszámolókat.

Kérdésemre, hogy vajon az atomenergia- és az olajlobbi tevékenységének köszönhető-e ez a faj-

ta megtorpanás, elmondta, hogy bár kétség kívül igen erős hazánkban az atomenergia és a „fosszilis energiahordozók” (ő javította ki szakszerűtlen megfogalmazásomat) lobbó tevékenysége, de itt elsősorban a politikai akarat hiányáról van szó. Elmondta, hogy ma már a minisztérium munkatársainak csak töredéke dolgozik a kormányzatban, ők se mindig azon a területen, mint korábban, az illetékes helyettes államtitkárok is folyton váltják egymást, nincsen meg a korábbi szakmaiság, amire lehetne alapozni. A jogszabályváltozások kapcsán a TÖÖSZ fűtőkárához hasonlóan ő is negatívumként említi a geotermikus energia felhasználásával kapcsolatban a víz-visszasajtolás kötelezettségét, ami nem EU-s előírás hanem hazai sajátosság. (A fűtőkár a korábbi interjúban elmondta, hogy ennek következtében a szentesi gazdák egy része Szlovákiába helyezte át a melegházi növények termesztését, ott ugyanis nincs ilyen szabály, és így sokkal olcsóbb a termálvíz hasznosítása.)

A volt szakállamtitkárnál éltem a lehetőséggel és rákérdeztem a szélerőművek helyzetére. Ő is környezetvédelmi okokkal magyarázta, hogy miért nem lehet tovább bővíteni a magyarországi szélerőmű kapacitást. Ahhoz ugyanis, hogy a többletenergiát tárolni lehessen, víztárolókat kellene építeni, s ezt éppen a zöldke akciói akadályozták meg a korábbi kormányzati ciklusban, akiket Sólyom László akkori köztársasági elnök is támogatott. Ausztriában vagy Romániában sokkal kedvezőbbek a vízrajzi és geomorfológiai viszonyok, az ilyen tározók kiépítésére, így megdöbbenve vette tudomásul, hogy nemcsak Ausztria, hanem Románia is előbbre jár ezen a területen hazánknál. Magyarországnak 2020-ra kellene kiépíteni a megújuló energiaforrásokat, és bár hazánk Romániával ellentétben nem is vállalta el, hogy az összes energiaforrás 20 %-át ily módon termeli meg (13-14 %-ot kellene hazánknak elérnie), valószínűleg 2017-2018-ban lesz majd nagy kapkodás, hogy a vállalt kötelezettségeinket teljesíteni tudjuk.

Magánemberként is megkérdeztem a véleményét, hogyan áll ezen a téren közvetlen lakókörnyezete? Véleménye szerint Veszprém városában igen nagy a lemaradás, nagyon kevés lakóházon,

illetve közösségi intézményen lehet látni nap-elemeket illetve napkollektorokat - ami pedig a meleg víz ellátást jól tudná szolgálni egy szálloda esetében. Saját példáját említve a fiával közösen üzemeltett Erdei Motel Kempingben már alkalmazták a megújuló energiaforrásokat. Így a fűtést biomasszából (pellet) biztosítják.

Amikor rákérdeztem arra, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések a mindennapi beszélgetésben szóba kerülnek-e, elmondta, hogy csupán áttételesen: a hulladékgazdálkodás kapcsán. „Nagyon kevesen tudják, hogy a hagyományos hulladéklerakás során ezek lefedését követően nagyon sok metán gáz keletkezik, a metán pedig az üvegházhatású gázok közül sokkal nagyobb gondot okoz, mint a szén-dioxid.” Képpen van szkeptikus véleményeket hangoztató elméletekről is, név szerint említi azt a magyar fizikust, aki szerint a széndioxid háztartás magától is helyreáll a Föld légkörében. Annyira „beleásta” magát a témakörbe, hogy a 2011-ben megvédett agrárkörnyezet-tudományi doktori disszertációjának témája is kapcsolódik az éghajlatváltozáshoz¹.

Beszámolt arról is, hogy a fiával közös vállalkozásának legújabb projektje: a „zöldtető” technológia magyarországi bevezetése, amit nagyon jól lehet kombinálni a napelemekkel. (A napelemeknél ugyanis a túlmelegedést tudja megakadályozni a zöldtető, és így nagyobb hatékonysággal tudja a Solar technika az áramtermelést biztosítani.)

Összefoglalva: Interjúalanyunk polgármesteri pályafutása során meg nem a környezetvédelmet, hanem a fejlesztéseket és a városrekonstrukciót állította politikájának fókuszába. Ez egyébként szinte valamennyi általam megismert polgármesteri véleményre jellemző. Második beszélgetőpartnerem életpályájának szerencsés fordulatát kihasználva vált a zöldgazdaság támogatójává, majd résztvevőjévé. Számára immár nem csak pozitív vízió a zöldenergia hasznosítása, hanem immár megújult életpályájának szerves része. Ebből a szempontból az ő példája különleges és éppen ezért figyelemreméltó.

AGG ZOLTÁN

Hivatkozások

Agg Zoltán: Hipotézisek a klímaváltozáshoz való társadalmi-gazdasági alkalmazkodás kérdéseiről, különös tekintettel a balatoni régióra (MTA VEAB konferencia-előadás), 2013. május 16., Győr

Albert József interjúja Papp Sándor egyetemi tanárral, Comitatus Önkormányzati szemle 24. évf. tavasz, 216. szám 63-67. pp.

Kleinné Csiky Ildikó (szerk.) Önkormányzat, a TÖOSZ szakmai folyóirata 2010-2012. évfolyamok (forrás: www.toosz.hu)

Leveleki Magdolna interjúja Szauer Rózsával, a Nők a Balatonért egyesület elnökével, Comitatus Önkormányzati szemle 24. évf. tavasz, 216. szám 54-62. pp

Marelyn Kiss József: Liberálisan gondolkodni, konszenzussal dönteni, határozottan cselekedni: szubjektív portré Dióssy László veszprémi polgármesterről, Comitatus Önkormányzati szemle 13. évf. 7. szám 41-60. pp.

¹ a Pannon Egyetem Állat és Agrárkörnyezet-tudományi Doktori Iskolájában Környezet-tudományok tudományágban készített „Az éghajlatváltozás hatásának szimulációja kukoricán” címmel benyújtott doktori(PhD) értekezését a nyilvános vitán sikerrel megvédte (2011. áprilisi hír az interneten)

Agg Zoltán és Kaiser Tamás